

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2088/2021
17.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Марине Милановић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез, Катарине Манојловић Андрић, Јелене Ивановић и Гордане Џакула, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ноел Ђуришић, адвокат из ..., против туженог Града Београда, чији је заступник Градско јавно правобранилаштво из Београда, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6981/19 од 25.09.2019. године, у седници већа одржаној дана 17.11.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6981/19 од 25.09.2019. године у ставу другом, трећем четвртом и петом изреке.

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6981/19 од 25.09.2019. године у ставу првом изреке, као о изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6981/19 од 25.09.2019. године у ставу првом изреке.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 13518/14 од 02.04.2019. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде штете због изгубљене добити за период од 01.11.2005. године до 04.02.2013. године, исплати појединачно одређене месечне износе, са законском затезном каматом (све ближе одређено у изреци пресуде), а ставом другим изреке обавезан да за исти период уплати Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање на име тужиоца доприносе за пензијско и инвалидско осигурање у појединачним месечним износима, укупно 432.317,09 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев да се тужени обавезе да тужиоцу исплати на име накнаде штете због изгубљене добити за период од 18.септембра 2004. године до октобра 2005. године појединачно одређене месечне износе, са законском затезном каматом (све ближе одређено у изреци пресуде), а ставом четвртим изреке одбијен тужбени захтев да се обавезе тужени да Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање на име тужиоца уплати доприносе за пензијско и инвалидско

осигурање за период од 18. септембра 2004. године до октобра 2005. године у појединачно наведеним месечним износима, а укупном износу од 38.470,62 динара. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да исплати тужиоцу на име трошкова парничног поступка износ од 366.342,10 динара, са законском затезном каматом од дана извршности одлуке до исплате. Ставом шестим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев у делу који се односи на законску затезну камату на трошкове парничног поступка, почев од 02.04.2019. године до дана наступања услова за извршење.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 6981/19 од 25.09.2019. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П 13518/14 од 02.04.2019. године у ставу трећем и четвртном изреке. Ставом другим изреке, преиначена је наведена првостепена пресуда у ставу првом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да исплати тужиоцу на име накнаде штете по основу изгубљене добити за период од 01.11.2005. године до 04.02.2013. године, појединачне месечне износе, са законском затезном каматом (све ближе одређено у изреци). Ставом трећим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом изреке, тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев да се обавезе тужени да Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање на име тужиоца уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.11.2005. године до 04.02.2013. године у појединачно одређеним месечним износима, а укупно у износу од 432.317,09 динара. Ставом четвртим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу петом изреке, тако што је обавезан тужилац да исплати туженом на име трошкова првостепеног поступка износ од 277.750,00 динара, у року од 15 дана. Ставом петим изреке, обавезан је тужилац да исплати туженом на име трошкова другостепеног поступка износ од 16.500,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио посебну ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној у смислу члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 18/20 у даљем тексту ЗПП).

Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија тужиоца дозвољена у делу којим је преиначена првостепена пресуда на основу одредбе члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, па је испитао у том делу пресуду у смислу члана 408. ЗПП и нашао да ревизија тужиоца није основана.

У проведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а нема ни битне повреде одредаба парничног поступка у поступку пред другостепеним судом од утицаја на законитост и правилност побијане пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је 18.08.2004. године Секретаријату за привреду Градске управе Града Београда поднео пријаву ради прибављања дозволе за обављање делатности аутотакси превоза путника на територији градског подручја. Решењем истог органа од 13.02.2006. године утврђено је да се

тужиоцу не даје сагласност за обављање делатности ауто-такси превоза путника на територији града Београда зато што не постоји слободно место за такси возило. Жалба тужиоца против овог решења је одбачена као неблагоприятна, закључком другостепеног органа од 11.03.2010. године. Пресудом Управног суда у Београду У 21083/10 од 15.03.2012. године закључак другостепеног органа је поништен из процесних разлога који се односе на достављање решења и предмет је враћен истом органу на поновно одлучивање. Решењем Градског већа Града Београда од 23.08.2012. године усвојена је жалба тужиоца изјављена против решења Секретаријата за привреду од 13.02.2006. године, оспорено решење је поништено и предмет враћен Секретаријату за саобраћај. Исти орган је решењем од 31.01.2013. године тужиоцу одобрио обављање делатности ауто-такси превоза, на основу чега је Агенција за привредне регистре решењем од 04.02.2013. године брисала тужиочево самосталну занатску радњу „ББ“ и уписала тужиоца као ауто-такси превозника, са шифром делатности 4932- такси превоз.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев тужиоца и обавезао туженог да накнади тужиоцу штету због изгубљене добити за период од 01.11.2005. године до 04.02.2013. године и да на име тужиоца за исти период уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, док је другостепеном пресудом преиначена првостепена пресуда и у том делу одбијен тужбени захтев за накнаду штете и за уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање.

Побијана пресуда заснована је на закључку другостепеног суда о непостојању основа тужбеног захтева за накнаду штете, имајући у виду да је у време подношења тужиочевог захтева (18.08.2004. године) на снази била Одлука о ауто-такси превозу („Службени лист Града Београд“, број 12/02...14/04), сагласна тада важећем Закону о превозу у друмском саобраћају који је дозвољавао јединицама локалне самоуправе да одреде потребан број ауто – такси превозника за конкретну територију, а да до ступања на снагу Закона о изменама Закона о превозу путника у друмском саобраћају дана 26.07.2005 („Службени гласник РС“ број 91/05), захтев тужиоца за издавање дозволе није био комплетиран јер је, како он сам у свом исказу наводи, недостајао извештај о естетском прегледу возила. Имајући у виду да је забрана одређивања броја такси превозника за одређену јединицу локалне самоуправе важила само у периоду од 26.07.2005.године до 02.11.2005.године, а да је решење органа тужене донето 13.02.2006.године када је у примени био Закон о изменама Закона о превозу путника у друмском саобраћају и да је у новој Одлуци о ауто-такси превозу („Службени лист Града Београд“, број 29/05) тужени поново предвидео ограничење броја ауто-такси превозника и у прелазним одредбама одредио да ће се започети поступци по пријави за упис у регистар за рад такси превозника који нису решени, наставити и решавати по одредбама ове одлуке и важећих прописа, што је и учињено доношењем решења којим је тужиоцу одобрено обављање делатности ауто-такси превоза, другостепени суд је оценио да не постоји основ тужичевог захтева за накнаду материјалне штете у виду изгубљене зараде услед немогућности обављања ауто-такси делатност, због неправилног и незаконитог рада органа туженог, као и да само постојање пресуде Управног суда којом је поништен Закључак другостепеног органа туженог, из процесних разлога, не води другачијем закључку, односно стварању основа за утврђење постојања незаконитог или неправилног рада органа Градске управе Града Београда.

По налажењу Врховног касационог суда, неосновано се ревизијом тужиоца оспорава изнети закључак другостепеног суда.

Одредбом члана 172. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција. Претпоставка ове одговорности је да орган правног лица поступа незаконито (супротно закону, другом пропису или општем акту, односно пропушта да примени закон, други пропис или општи акт) или неправилно (противно уобичајеном и прописаном начину обављања делатности), чиме се повређују права или интереси неког лица.

И по оцени Врховног касационог суда, у поступању органа туженог нема незаконитог и неправилног рада као основа његове одговорности за штету у смислу цитиране законске одредбе, а изјављеном ревизијом се неосновано указује на погрешну примену материјалног права.

Орган туженог је тужиочев захтев за обављање ауто такси делатности одбио зато што није постојало слободно место за такси возило. Такво поступање органа туженог било је законито. Наиме, Законом о превозу у друмском саобраћају („Службени гласник Републике Србије“, број 46/95 и 66/01), важећег у време када је тужилац поднео захтев за давање сагласности за обављање ауто такси делатности, било је прописано да општина, односно град могу прописати ближе услове за обављање те делатности (члан 36). На територији Града Београда тада се примењивала Одлука о ауто такси превозу („Службени лист Града Београда“ број 12/02, 5/03 и 14/04), којом је било прописано да физичко лице може обављати такси превоз као предузетник ако, поред услова утврђених законом, испуњава и услове утврђене том Одлуком, између осталог и ако има слободно место такси возача према годишњем плану потреба из члана 5. те Одлуке (члан 6. став 1. тачка 7). Несагласност одредбе члана 6. тада важеће Одлуке о ауто такси превозу са Уставом и законом утврђена је одлуком Уставног суда Иу 53/04 од 29.09.2005. године, а одредба је престала да важи 21.10.2005. године - даном објављивања одлуке Уставног суда у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 90/05, у складу са чланом 51. став 1. и 2. тада важећег Закона о поступку пред Уставним судом и правном дејству његових одлука („Службени гласник Републике Србије“, број 32/91). Притом, та одлука Уставног суда не садржи одредбу да ће се последице примене неуставне одредбе отклонити накнадом штете лицима чија су права повређена појединачним актом, у смислу члана 58. тада важећег Закона у поступку пред Уставним судом и правном дејству његових одлука.

Постојање слободног места за такси возило непрестано је као услов да би се лицу одобрило обављање такси делатности, било прописано од 2002. године осим у периоду од 21.10.2005. године - дана објављивања одлуке Уставног суда Иу 53/04 од 29.09.2005. године, до 28.12.2005. године - дана ступања на снагу Одлуке о ауто такси превозу („Службени лист Града Београда“, број 29/05). Наведеном Одлуком је такође прописано да физичко лице може обављати такси превоз као предузетник ако, поред општих услова утврђених законом, испуњава и услове утврђене том Одлуком, између осталог и да постоји слободно место за такси возило у складу са Програмом из члана 5. став 1. те Одлуке (члан 8. став 1. тачка 8). Уставност и законитост те одлуке нису били предмет оцене Уставног суда, а иста је донета на основу новелираног Закона о превозу

у друмском саобраћају, по ступању на снагу Закона о изменама и допунама Закона о превозу у друмском саобраћају („Службени гласник Републике Србије“, број 91/05). Тим законом измењен је члан 36. Закона о превозу у друмском саобраћају тако што је у члану 36. брисан четврти став којим је било прописано да приликом доношења Програма из става 2. тог члана (програма којим се, у складу са саобраћајно-техничким условима, дефинише оптимално организовање ауто такси превоза) општина, односно град немају право да ограничавају број лица која могу обављати ауто такси превоз на територији општине, односно града (унета новелама Закона о превозу у друмском саобраћају које су ступиле на снагу 26.07.2005. године).

Позитивним решењем тужиоцевог захтева, омогућена је тужиоцу промена предузетничке делатности и фактички су отклоњене последице настале првобитним обдијањем његовог захтева.

Наводи ревизије о непоступању органа туженог у примереним роковима, по оцени Врховног касационог суда нису од значаја, јер у време када је управни поступак вођен већ је постојао институт уставне жалбе, а у конкретном случају нема података да се тужилац користио тим средством ради заштите права на суђење у разумном року.

О трошковима поступка одлучено је правилном применом чланова 149. и 150. ЗПП.

Како се ни осталим наводима ревизије не доводи у сумњу законитост и правилност побијане другостепене пресуде у преиначујућем делу, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Одлучујући о дозвољености изјављене ревизије у делу којим је одбијена као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда (став први изреке другостепене пресуде) у смислу члана 404. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је оценио да је другостепени суд према чињеницама утврђеним у овој парници донео одлуку у складу са правним ставом израженим кроз одлуке Врховног касационог суда, због чега нема потребе за разматрање правних питања од општег интереса и у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе или новог тумачења права.

Из изнетих разлога, нису испуњени услови да се у делу којим је одбијена као неоснована жалба тужиоца дозволи одлучивање о ревизији тужиоца као изузетно дозвољеној, због чега је на основу члана 404. став 2. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у побијаном делу којим је одбијена као неоснована жалба тужиоца, у смислу одредбе члана 410. став 2. тачка 5. а у вези члана 413. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Тужба је поднета 28.07.2014. године, а другостепена пресуда донета 25.09.2019. године.

Одредбом члана 403. став 3. ЗПП је прописано да, ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази

динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Како вредност предмета спора побијаног дела правноснажне пресуде у делу којим је одбијена као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда, којом је одбијен тужбени захтев за накнаду штете за период од 18. септембра 2004. године до октобра 2005. године, у укупном износу од 174.863,73 динара (са акцесорним захтевом за уплату доприноса) не прелази меродавну вредност за дозвољеност ревизије у динарској противвредности од 40.000 евра, то ревизија тужиоца у том делу није дозвољена на основу цитиране одредбе члана 403. став 3. ЗПП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је у наведеном побијаном делу одбацио ревизију тужиоца као недозвољену на основу члана 413. ЗПП и одлучио као у ставу трећем изреке.

**Председник већа-судија
Марина Милановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић